

Türkbilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

2017/33

Ankara < Bahar > 2017

Türk Bilig

TÜRKOLOJİ ARAŞTIRMALARI

ISSN : 1302-6011

Kuruluş Tarihi: 2000

Kurucusu / Founder

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Sahibi ve Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Doç. Dr. Bülent GÜL

YAYIN DANIŞMA KURULU / PUBLICATION BOARD OF OVERSEERS

Prof. Dr. Sema BARUTCU ÖZÖNDER [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Ts. BATTULGA [MOĞOLİSTAN] • Dr. Ankbayar DANUU [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Tumurtogoo DOMİİ [MOĞOLİSTAN] • Prof. Dr. Nikolay İvanoviç EGOROV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLİSUN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN [TÜRKİYE] • Doç. Dr. Bülent GÜL [TÜRKİYE] • Prof. Dr. Şakir İBRAYEV [KAZAKİSTAN] • Prof. Dr. Yuriy Nikolayeviç İSAYEV [ÇUVAŞİSTAN-RUSYA] • Prof. Dr. G. JORİGT [İÇ MOĞOLİSTAN-ÇİN] • Prof. Dr. Marek STACHOWSKI [POLONYA] • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM [TÜRKİYE]

YAYIN HAKEM KURULU / BOARD OF REFEREES

Prof. Dr. Mehmet AÇA • Prof. Dr. Ferruh AĞCA • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ • Prof. Dr. Mustafa ARGUNŞAH • Prof. Dr. F. Sema BARUTCU-ÖZÖNDER • Doç. Dr. Bülent BAYRAM • Prof. Dr. Özkul ÇOBANOĞLU • Dr. Ankbayar DANUU • Prof. Dr. Nurettin DEMİR • Doç. Dr. Sema ASLAN DEMİR • Dr. Mikail CENGİZ • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ • Yrd. Doç. Dr. Mutlu ER • Prof. Dr. Ahmet Bican ERCİLİSUN • Prof. Dr. Bilge ERCİLİSUN • Doç. Dr. Ruhi ERSOY • Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER • Doç. Dr. G. Gonca GÖKALP ALPASLAN • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE • Prof. Dr. İsmail GÖRKEM • Doç. Dr. Bülent GÜL • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL • Doç. Dr. Adnan R. KARABEYOĞLU • Dr. Serkan KEÇECİ • Yrd. Doç. Dr. Filiz KILIÇ • Prof. Dr. Ayşe KIRAN • Yrd. Doç. Dr. Abdullah KÖK • Prof. Dr. Fatma Sabiha KUTLAR • Yrd. Doç. Dr. Murat KÜÇÜK • Doç. Dr. Cafer MUM • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI • Prof. Dr. Fatma ÖZKAN • Prof. Dr. İsa ÖZKAN • Prof. Dr. Nevzat ÖZKAN • Doç. Dr. Özge ÖZTEKİN • Prof. Dr. Musa Yaşar SAĞLAM • Doç. Dr. Fatih SAKALLI • Prof. Dr. Ahmet TAŞAĞIL • Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA • Prof. Dr. Isenbike TOGAN • Prof. Dr. Fikret TÜRKMEN • Prof. Dr. Alemdar YALÇIN • Doç. Dr. Paşa YAVUZARSLAN • Prof. Dr. Dursun YILDIRIM • Prof. Dr. Emine YILMAZ

YAYIN KURULU / EDITORIAL BOARD

Baş Editör / General Editor

Prof. Dr. Dursun YILDIRIM

Editör / Editor

Doç. Dr. Bülent GÜL

İngilizce Editörü

Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ

YAYIN KURULU ÜYELERİ / MEMBERS OF EDITORIAL BOARD

Prof. Dr. Ferruh AĞCA [Eskişehir Osmangazi Üniversitesi] • Doç. Dr. Nuray ALAGÖZLÜ [Hacettepe Üniversitesi] • Doç. Dr. Bülent BAYRAM [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Mehmet ÇERİBAŞ [Neveşhir Üniversitesi] • Prof. Dr. Mete TAŞLIOVA [Yıldırım Beyazıt Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Abdulkadir ATICI [Kırklareli Üniversitesi] • Doç. Dr. Oğuzhan DURMUŞ [Trakya Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Genç Osman GEÇER [Niğde Üniversitesi] • Doç. Dr. Faruk GÖKÇE [Dicle Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Sinan GÜZEL [Katip Çelebi Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Ali İLGIN [İstanbul Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Serdar ODACI [Hacettepe Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Kadriye TÜRKAN [Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. Haydar YALÇIN [Katip Çelebi Üniversitesi] • Dr. Serdar ERKAN [Hacettepe Üniversitesi] • Yrd. Doç. Dr. İsa SARI [Hitit Üniversitesi] • Dr. Mikail CENGİZ [Hacettepe Üniversitesi] • Araş. Gör. Hasan GÜZEL [Hacettepe Üniversitesi] • Araş. Gör. Ayşe KILIÇ CENGİZ [Hacettepe Üniversitesi] • Uğur ŞAHİN [Hacettepe Üniversitesi] • Dr. Esra B. SAVCI [TKAE].

Kapak Tasarım: Mehmet FIDANCI

İç Tasarım: Bülent GÜL

Web Tasarım: İsa SARI

*

Yayın Türü

Türk Bilig, hakemli, uluslar arası, süreli (altı aylık) yayındır.

Türk Bilig, Uluslar Arası Türkoloji Dergisidir.

**

Taranan İndeksler / İndeks

Türk Bilig, MLA (Modern Language Association) International Bibliography, EBSCO PUBLISHING, European Reference Index for the Humanities (ERIH), Ulrich's Periodicals Directory, SCOPUS ve ULAKBİM Sosyal Bilimler Veri Tabanı (SBVT) tarafından taranmaktadır.

Türk Bilig'de yayımlanan makaleler yayıncının yazılı izni olmadan tamamı veya bir kısmı herhangi bir yolla çoğaltılamaz. Yazıların fikri sorumluluğu ve imla tercihi yazarlarına aittir. Başka kaynaklardan alınmış tablo, resim ve benzeri yerlerin yazılarıyla kullanımı sorumluluğu yazara aittir.

İLETİŞİM ADRESİ / INFORMATION ADDRESS

D o ç . D r . B ü l e n t G Ü L

Hacettepe Üniversitesi

Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü 06800 Beytepe/Ankara TÜRKİYE

web sayfası: <http://www.turkbilig.com>

e-posta: turkbilig@hacettepe.edu.tr / turkbilig@turkbilig.com

Türk Bilig, 2017/33, Etkileşim Basınvinde (Sor.Müd. Yusuf AVAN; Kazım Karabekir Cad. 85/54-55 Altındağ/ANKARA, Tel: 3843136) basılmıştır.

Ankara <Bahar> 2017

Türkbilig'ten Merhaba,

Değerli okuyucular, epey zamandır basılı olmanın yanı sıra elektronik ortamda da sizlerle buluşuyoruz. Ülkemizde bilim ile uğraşmak isteyenlerin ve gerçek anlamda gayret içinde bulunanların sahip olduğu şartlar yeni bir boyuta evrilmektedir. Açık erişim yolu ile de akademik çalışmaların daha geniş kitlelere daha kolay şekilde ulaşması sağlanmaktadır. Ancak, yüzlerce makalenin bir anda elektronik ortamda yayımlanması akademik kaygılardan uzak uygulamalara da yol açmaktadır ki, maalesef bugün bunun örneklerini de akademide görebiliyoruz. Türkbilig dergisi hiçbir zaman akademik bakış açısının dışına çıkmayacak ve akademik hayattan ödün vermeyecektir.

Türkbilig, epey zamandır karşılaştığı güçlükleri Bülent Gül'ün özverili çabaları ile aşmağa çalışmaktadır. Bütün zorluklara karşın, Türkbilig dergisi yine karşınıza el değmemiş sorunlar üzerine yazılmış bilimsel yazılar ile çıkmaktadır. Makaleleri ile dergiye katkı veren bilim adamlarına ve onları okunur konuma getiren Bülent Gül'e ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Gelecek sayıda buluşmak üzere hoşça kalınız.

Dursun YILDIRIM
Genel Yayın Editörü

Türkbilig Yayın İlkeleri

- *Türkbilig*, yılda iki kez yayınlanır.
 - *Türkbilig*, hakemli bir yayındır. *Türkbilig*'de yayınlanmak üzere gönderilen özgün makaleler, YAZI KURULU tarafından incelendikten sonra konunun uzmanı üç hakem tarafından değerlendirilir ve üç hakemin en az ikisinden olumlu rapor gelmesi halinde yayınlanır.
 - *Türkbilig*'e gönderilen yazılar daha önce hiçbir yerde yayınlanmamış olmalıdır. Derginin yayın dili Türkçe'dir. Yayın ilkelerine uygun olmak koşuluyla yabancı bilim adamlarının yazıları, İngilizce, Almanca, Fransızca veya Rusça yazılmış olabilir. Ancak Türkçe-İngilizce başlık, özet ve anahtar sözcükler yazıya eklenmelidir. Yabancı dilde yazılmış yazılara derginin hacmine göre % 30 civarında yer verilir.
 - Yazılar, basılı üç kopya halinde ve disketiyle birlikte gönderilmelidir. Özel çeviri yazım işaretlerinin kullanıldığı yazılarda fontlar da (PC uyumlu) diskete yüklenmelidir.
 - Makalenin yazarı, adını, soyadını, görev yaptığı kurumu ve akademik unvanını tam ve açık olarak belirtmeli, kendisiyle doğrudan iletişim kurulabilecek açık adres, telefon numarası ve elektronik posta adresini vermemelidir.
 - Yazıların başında kısa birer Türkçe ve İngilizce özet (en çok 100 sözcük) ile Türkçe ve İngilizce anahtar sözcükler (en çok 10 sözcük) bulunmalıdır (İtalik olarak ve Times 9 punto ile yazılmalıdır).
 - Yazılar, Times 10 puntoyla ve 1,5 satır aralığıyla yazılmalıdır. Paragraf başlarında tab tuşu, paragraf aralarında enter tuşu kullanılmamalıdır.
 - Metin içinde göndermeler ad ve tarih ve/veya sayfa olarak parantez içinde belirtilmelidir. Örnek: (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Üç satırdan az alıntılar satır arasında ve tırnak içinde, üç satırdan uzun alıntılar ise satırın sağından ve solundan birer santimetre içeride, blok halinde, 9 puntoyla, tek satır aralığıyla verilmelidir.
 - Dipnotlar sayfa altında, numaralandırılarak verilmeli ve sadece açıklamalar için kullanılmalıdır.
 - Makalenin sonunda yer alacak kaynakçada kitaplar (*koyu ve italik*) ve makaleler (dergi adı *koyu*, cilt Romen rakamıyla, sayı, üst üste iki nokta, sayfa numaraları) alfabetik sırayla ve şu düzenle verilmelidir:
ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.
STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.
TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.
ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.
WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.
WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- Bir yazının birden fazla yayını kaynak gösterildiği takdirde yayınlar tarih sırasıyla, aynı yazının aynı yıldaki yayınları ise (1985a), (1985b) şeklinde harf sırasıyla verilmelidir.
 - Tezlerin hangi üniversitede yapıldığı ve hangi akademik dereceye (yüksek lisans/doktora...) yönelik olduğu belirtilmelidir.
 - Yukarıda belirlenen yazım koşullarına uygun olmayan yazılar değerlendirmeye kesinlikle alınmayacaktır.

Submission Guidelines for Türkbilg

- *Türkbilg* is published twice a year.
- *Türkbilg* is a refereed publication. After original manuscripts are examined by Executive Board, they are peer-reviewed by three referees. They are published if two of three referees send affirmative report. The authors bear the full responsibility for their articles.
- Manuscripts must be originally sent to the board, and no other places for publication or evaluation. The publication language of the issue is Turkish. In condition suited to submission guidelines of *Türkbilg*, foreign authors' manuscripts, which can be in English, German, French or Russian, are published in proportion 30% of issue. The manuscripts must have title, abstract and also keywords both Turkish-English.
- Manuscripts must be sent as three printed copies along with the disk. If any special fonts (suitable for PC) are used in manuscripts, they must be in the disk.
- The authors' names, last names and academic positions should be written. In addition, the full postal address, fax, telephone numbers and e-mail addresses of the author(s) who will check proofs and receive correspondence and offprint should also be included.
- Summaries must be in Turkish and English, should not exceed 100 words and key words may not exceed 5 (5 words for Turkish; 5 words for English) words at the beginning of the manuscripts. Latin words must be in Times 9 point and italic.
- Manuscripts must be written in Mac Word 5,1 or Ms Word Windows 95 or further versions (Pc compatible) with Times 10 point with 1,5 line spaced. Tab and enter key **must not be used** for paragraphs.
- Texts must follow in-text footnote system. In parenthesis in the text, author's name, date of publication, and page number is given. If a source is cited many times, parentheses are given instead of "ibid, idem, op. cit. etc." For example, (Tanpınar 1985) veya (Tanpınar 1985: 316). Quoted passages under three lines must be given by quotation mark. If quoted passage is over three lines, they must be given 1 cm margins from left and right side of line as block with 9 point and odd line spaced.
- Additional information must be given on the same page as footnotes enumerated 1, 2, 3. Citations in them must follow the above guidelines.
- References must include only the cited sources and be given in alphabetical order. Books names must be written **bold** and *italic*. Articles must be written (name of journal is **bold**, volume in Roman number, issue number, colon and page numbers) as below:

ELÇİN, Şükrü, (1998), "Yeşil Abdal'ın Bir Şiiri", *Folkloristik: Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı*, (Ed. M. Özarslan-Ö.Çobanoğlu), Ankara: Feryal Matbaacılık, 216-231.

STOELTJE, J. Beverly, (1983), "Festival in America", *Handbook of American Folklore*, (ed R. M. Dorson.), Bloomington: Indiana University Press, 239-246.

TANPINAR, Ahmet Hamdi, (1985), *XIX. Asır Türk Edebiyatı Tarihi*, İstanbul: Çağlayan Basımevi.

ÜLKEN, Hilmi Ziya, (1952), "Milli Destan ve Folklor", *Türk Folklor Araştırmaları*, II, 33: 513-514.

WELLEK, R. ve A. WARREN, (1982), *Yazın Kuramı*, (Çeviren: Y. Salman ve S. Karantay), İstanbul: Altın Kitaplar Yayınevi.

WOOLF, Virginia, (1986), "Kitap Nasıl Okunmalı?", (Çeviren: Kemal Atakay), *Adam Sanat*, 4: 5-14.
- If more than one source of the same author is cited, they must be put in a chronological order from the oldest to the newest. Sources of the same years must be given letters "1985a, 1985b"
- The university and the academic degree (MA. or PH.) of academic thesis must be given.
- Manuscripts **not prepared** based on the directions above **will not be taken into consideration** for publication in *Türkbilg*.

İÇİNDEKİLER / CONTENTS

Türkbilig'den Merhaba / iii

Yazılar / Articles

Erhan AYDIN

Hoyto–Tamır (Tayhar–Çuluu) Yazıtları

Hoyto–Tamır (Tayhar–Çuluu) Inscriptions

1-14

Nurdin USEEV

Şiveet Ulaan Mezar Külliyesindeki

Kuzulu Koyun Heykeli ve Manas Destanı

The Sculpture of the Lambed Sheep in the Şiveet Ulaan Burial Mansoleum and Manas Epic

15-24

Gülsüm KİLLİ YILMAZ

Saha Türkçesinde Ayı ile İlgili Örtmece Söz Varlığı

Euphemistic Vocabulary about “Bear” in Sakha Turkish

25-56

Mehmet Vefa NALBANT

Kıpçak Grubu Türk Lehçelerinin Tasnifinde Yeni Bir Ölçüt:

Ünlü Türemeleri

A New Criterion in the Classification of Kıpçak Dialects of Turkish: Vocal Anaptyxes

57-68

Yaşar ŞİMŞEK

Eski Anadolu Türkçesi Satırası Kur’ân Tercümesi’nin (Topkapı Nüshası)

Söz Varlığı Üzerine Notlar II

Some Notes on the Vocabulary of Interlinear Kor’an Translation into Old Anatolian Turkish II

69-84

Musa SALAN

On the Etymology of the Turkic Verb *söylä-* ‘to speak, to say’

Türkçe söyle- ‘konuşmak, söylemek’ Fülünün Etimolojisi Üzerine

85-89

Hakan AKCA

Kumuk Türkçesi ile Türkiye Türkçesinde Yalancı Eş Değerler

False Friends in Kumyk Turkish and Turkey Turkish

91-132

Hüseyin YILDIRIM

Türkmen ve Türkiye Türkçesi Ağız Gruplarının

Bir Belirleyicisi Olarak Şimdiki Zaman Eki

The Present Continuous Tense Suffix as a Determiner of the

Dialect Groups of the Turkmen and Standard Turkish spoken in Turkey

133-152

Mikail CENGİZ
Teleüt Bilmecelerinden Örnekler
Samples of Teleut's Riddles
153-160

Aslı BÜYÜKOKUTAN TÖRET
Azerbaycan Manilerinin Toplumsal Değerleri ve Normları Öğretme İşlevi
The Function of Azerbaijan Poems for Teaching Social Values and Norms
161-170

Tanıtm / Reviews

Cihan ÇAKMAK
Erhan AYDIN, (2015), **YENİSEY YAZITLARI**, Kömen Yayınları, Konya.
171-174

Kenan AZILI
Mertol TULUM - Mehmet Mahur TULUM (2016), **DEDE KORKUT Oğuznameler - Oğuz Beylerinin Hikâyeleri**, Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı Yayınları, Ankara, 503 s.
175-176